

Paradigmaváltás a Rendőrtiszti Főiskolán

SÁRKÁNY István¹

A gazdasági megszorító intézkedések lehetséges következményeinek elhárítása érdekében a Rendőrtiszti Főiskola kilépett az oktatási piacra. A rendészeti vezető mesterszak elindításával minőségileg szélesítettük az oktatási palettát. Törvény alapján a főiskola a 2012-ben létrejött Nemzeti Közzolgálati Egyetem egyetemi kara lett.

Kulcsszavak: főigazgatói, majd rektori megbízás, magánbiztonsági szakirány, mesterszak, ideiglenes szenátus

A Főiskolai Tanács 2005 áprilisában tett állásfoglalása alapján augusztus 1-jétől lettem az intézmény főigazgatója. A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 20. § (3) bekezdése alapján az intézményvezetői megbízatás megnevezése egységesen – 2006. március 1-jei – hatállyal a „rektor” lett. Intézményvezetői működésem első évei elválaszthatatlanok lettek a hírhedt konvergenciaprogramtól, a költségvetési támogatás szűkítésétől, az ézszerűség határait feszegető, kötelezően végrehajtandó létszámcsökkentésektől, röviden a megmaradásért zajló mindennapos harcoktól. Ilyen körülmények között a korábbi színvonal tartása – lehetőségek szerinti emelése – csak az oktatási piacon történő aktívabb részvétellel volt lehetséges. A gazdasági talpon maradás érdekében:

- a gyakorlati igényekhez való jobb igazodás,
- a racionálisabb munkaszervezés,
- az ézszerűbb pénzfelhasználás,
- a piac szabályozó szerepe és tudatos alkalmazása,
- a tanszéki autonómia teljes körű biztosítása,
- az egyes tevékenységi területek transzparenciája, valamint
- a tudományos kutatás finanszírozása tekintetében paradigmaváltásra volt szükség.

Utóbbi azt jelentette, hogy a közvetlenül intézményi érdekeket nem szolgáló tudományos kutatómunka pénzügyi háttere csak piacorientált keretek között volt biztosítható, vagyis csak a megrendelő által finanszírozott keretek között valósulhatott

¹ Dr. habil. Sárkány István ny. r. vezérőrnagy, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, Kriminológiai Tanszék, professor emeritus.
István Sárkány, PhD, habil, ret. Police Major General, University of Public Service, Faculty of Law Enforcement Department of Criminology, Professor Emeritus.
E-mail: sarkany.istvan@uni-nke.hu

meg. Ezzel összefüggésben sikerült elindítani egy – következményeit illetően – a későbbiekben is ható folyamatot, amelynek eredményeként látványosan megnövekedett a tudományos tevékenység, a kutatómunka iránti érdeklődés, a fokozatszerzés ambicionálása, aminek igazi jelentősége a későbbi egyetemi karrá válás során lett. A gazdasági talpon maradást az oktatási piacon történő – a korábbiaknál lényegesen aktívabb – megjelenésünk, s ennek eredményeként a korrekt, ellenőrizhető körülmények közötti sikeres bevételszerzés is biztosította. A szakma objektíve létező képzési igényeire is figyelemmel kezdeményeztük – a civil biztonsági szektor prominenseinek bevonásával – a magánbiztonsági szakirány főiskolai elindítását. A megfelelő előkészítést és engedélyeztetést követően alapításkori jogosítványunkhoz 35 éven át tartó következetes ragaszkodás után – az említett okokra tekintettel – kiléptünk a civil képzési területre is.

Rektori működésem során a legszomorúbb feladatot 2007 januárjában kaptam. Életművéhez képest méltatlan körülmények között ért földi pályája végéhez Dr. Györök Ferenc. A Farkasréti temetőben tisztelgő gyászolók tömege előtt búcsúztam attól az EMBERTŐL, aki a két lábon járó rendíthetetlen szigor, az ennek nem ellentmondó emberség és a kötelességtudat mintaképe volt. Az évtizedek múlásával sajnos már azok száma is csekély, akik, mint főiskola-parancsnokot, ismerhették.

A másodikban zajló, sikeres intézményi akkreditációnk során a látogató bizottság megállapítása szerint a „főiskola kapcsolatrendszere mind hazai, mind nemzetközi relációban példamutató, és az Európai Unió tagállamaiban teljesített hallgatói tanulmányok és gyakorlatok alapján a főiskola a nemzetközi rendészeti képzésben méltó partner”, de kimondta azt is, hogy „2005-től a felújítási és beruházási kiadásokra a fenntartó költségvetési előirányzatot nem biztosított”. Ez lényegében azt jelentette, hogy mindarra, ami e körben megvalósult, önerőből került sor. Ennek a fedezetét a kollégák önzetlen munkája, feladatvállalása biztosította.

A bolognai folyamathoz, ezen keresztül az Európai Felsőoktatási Térséghez történő csatlakozásunkat követően az alapképzésben – a specializációt bővítve – két szakon oktattunk. A bűnügyi igazgatási (bűnügyi nyomozói, pénzügyi nyomozói, gazdaságvédelmi nyomozói, bűnügyi hírszerző) és a rendészeti igazgatási szakon (büntetés-végrehajtási, igazgatásrendészeti, közrendvédelmi, közlekedésrendészeti, határrendészeti, vám- és jövedéki igazgatási, biztonsági, migrációs) folyt képzés. Ez azt jelentette, hogy a korábbi és az időközben indított szakok az említett két szak szakirányaivá váltak. A gyakorlatközpontú oktatás igényeinek azzal is igyekeztünk eleget tenni, hogy egyes szakirányokon belül további specifikációt valósítottunk meg. Hasonló oksági háttere volt a szakirányú továbbképzési szakok elindításának is.

Fordulópontot jelentett oktató tevékenységünk történetében a minőségi kínálatot bővítő rendészeti vezető mesterszak elindítása.

A főiskola vezetése és a hallgatói önkormányzat közötti kapcsolatot az indokolt szigorúság és az ígéretek kölcsönös és következetes számonkérésének lehetősége és természetesen azok betartása jellemezte. A hallgatók számára nyújtott támogatások a külső forrásból biztosított ösztöndíjakon és a tanterven kívüli térítésmentes idegennyelv-tanuláson át, a külföldi jutalomutazásokig bezárólag sok mindenre kiterjedtek.

Az intézmény törekvései arra irányultak, hogy a végzett hallgatók biztos alapokon nyugvó, korszerű és jól továbbfejleszthető szakmai és társadalmi ismeretekkel, magas szintű informatikai felkészültséggel és idegennyelv-tudással, jó kommunikációs és problémamegoldó készséggel rendelkezzenek. Nevelő munkánk során kiemelt figyelmet fordítottunk a társadalom, a Belügyminisztérium és a képzésben érdekelt szakmai szervek által elvárt rendvédelmi szocializáció kialakítására.

A főiskola négy évtizedes története azt dokumentálja, hogy ez az intézmény – lehetőségeinek keretei közötti – szisztematikus építkezéssel meghatározó szerepet vállalt abban a nagyon fontos munkában, amelynek eredményeként a társadalomban a testületről kialakult kép pozitív irányban változott.

A Nemzeti Közszerzői Egyetemet (NKE) az országgyűlés a 2011. évi XXXVI. törvénnyel hozta létre. A jogszabály meghatározta e feladat megvalósításában részt vevő intézményeket, az új egyetem létrehozásához megalakítandó testületeket és ezek működésének legfontosabb szabályait. Az egyetem létesítésében részt vevő intézmények által delegált tagokból Előkészítő Testület alakult, amelynek a megalakítandó Ideiglenes Szenátus (ISZ) választási szabályzatának elkészítése, majd – az egyetem Fenntartói Testületének jóváhagyását követően – a választás megszervezése és lebonyolítása volt a feladata. Az ISZ július 12-i megalakulását követően az elnöki teendőket a szabályzatban foglaltakra tekintettel mint korelnök intézményvezető én láttam el 2011. december 31-ig. A szervezet néhány hónap alatt 45 határozattal az egyetemi működés megkezdéséhez nélkülözhetetlen szabályzatokat megalkotta. Működése során állást foglalt a legfontosabbnak számító szervezeti és személyi kérdésekben.

A rendészeti tisztképzés jövőjének biztosítására egy erős, a társadalom és a korszerű képzési igényekkel adekvát, széles képzési palettával rendelkező, külsőségeit és tartalmi felépítését tekintve a hallgatói érdeklődést kiváltani és megőrizni képes intézmény alkalmas. Ezt az egyetemi karrá válás biztosításával az integráció révén létrejött NKE garantálja.

Megtiszteltetés volt számomra, hogy a jogelődnel közel 40 éven át tartó hivatásos és közalkalmazotti szolgálatot követően részt vehettem az egyetemi rangú rendészeti felsőoktatás létrehozásában, és a törvény erejénél fogva néhány hónapon át dékánként szervezhettem és irányíthattam a karon folyó munkát.

ABSTRACT

Paradigm Shift at the College of Police Officers

István SÁRKÁNY

To address the potential consequences of economic austerity measures the College of Police Officers exited the education market. With the launch of the Master of Law Enforcement. We have qualitatively broadened the range of education. By law the college became a university department of the Public Service Faculty established in 2012.

Keywords: *Directors general, then rector's mandate, private security specialization, master's degree, provisional senate.*